

Mininotat

Feedback fra afprøvning af råudkast til fagplanen for musik

Afprøvning af råudkast til fagplaner i efteråret 2025

Dette mininotat er en sammenfatning af feedback fra de lærere, der har deltaget i afprøvningen af råudkastet til fagplanen for musik i efteråret 2025. EVA har gennemført afprøvningen for Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) i regi af Udviklingsprogram for afprøvning af fagplaner. Udviklingsprogrammet er en del af Fagfornyelsen, som Folkeskolens forligskreds besluttede i 2024. De nye fagplaner træder i kraft i skoleåret 2027/28.

Mininotatet er opdelt i to dele:

- Del 1: Feedback fra *regionale workshops*, som lærere fra tilmeldte fagplansskoler har deltaget i på tværs af landet
- Del 2: Feedback fra *lokale afprøvnings*, som lærere og andre aktører selv har gennemført og indsendt til EVA

Formålet med mininotatet er at gengive lærernes stemmer og sammenfatte de mest fremtrædende pointer fra deres feedback. EVA har derfor ikke foretaget en egentlig analyse af det samlede feedbackmateriale.

Den samlede afprøvning i efteråret 2025

Regionale workshops

Antal gennemførte regionale workshops i alle fem regioner:	7
Antal tilmeldte fagplansskoler til regionale workshops:	119
Antal tilmeldte lærere til regionale workshops:	319

Lokale afprøvnings

Antal bidrag fra fagplansskoler:	135
Antal bidrag fra andre skoler/aktører:	32
Antal bidrag fra lokale afprøvnings i alt:	167

Del 1: Feedback fra regionale workshops

Om datagrundlaget

EVA har i løbet af efteråret 2025 gennemført regionale workshops for lærere på fagplansskoler, der har tilmeldt sig Udviklingsprogrammet for afprøvningen af fagplaner. Ved de regionale workshops har lærerne været samlet til afprøvninger af de første råudkast til fagplanerne for deres fag. Der er udarbejdet en fælles spørgesamme på tværs af alle fag og nogle fagspecifikke spørgsmål, som er blevet anvendt ved alle afprøvninger. Under afprøvningerne har EVA dokumenteret lærernes feedback ved notatskrivning, hvilket udgør datagrundlaget for følgende sammenfatning.

Ved alle afprøvninger på de regionale workshops har lærerne også selv udfyldt feedbackplancher. Disse er udleveret til fagudvalgene og indgår derfor ikke i denne sammenfatning. Feedbackplancherne er et udtryk for førstehåndsfeedback fra lærerne og skal fungere som et supplement til fagudvalgets videre arbejde.

Afprøvning af råudkast til fagplanen for musik

Antal regionale workshops, hvor fagplanen er afprøvet:	2
Antal lærere, som har tilmeldt sig den regionale workshop i faget:	6

1. Fagets formål

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Giver teksten om Fagets formål umiddelbart mening (ud fra 'Afsnittets hensigt')?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Hvor i teksten kan I særligt se jeres fag for jer?
 - a. Giv konkrete eksempler.
3. Kan I læse af teksten, hvad eleverne skal have ud af undervisningen?
 - a. Giv eksempler på, hvad der fungerer godt, og hvad der kan skrives tydeligere?

1.1 Giver teksten om Fagets formål umiddelbart mening?

Hvor giver teksten særligt mening?

Lærerne vurderer, at Fagets formål giver mening, opleves som inspirerende og hænger godt sammen med *Folkeskolens Formål*. Afsnittet fremhæves særligt positivt, fordi det:

- betoner *musikglæde, skaberkraft og mestningsfølelse*. Lærerne beskriver, at det er særligt vigtigt, at glæden ved musik er med, fordi det er den, der kan give lyst til *aktiv og varig deltagelse*.
- kobler faget til dansk musikkultur gennem formuleringen *i dens historiske perspektiv*.

Hvor giver teksten mindre mening?

Selvom lærerne vurderer, at Fagets formål giver mening, peges der på sproglige og begrebsmæssige uklarheder samt forslag til justeringer såsom:

- *Varig deltagelse i musiklivet* – lærerne oplever begrebet som tvetydigt. Nogle af lærerne forbinder det med præstationsangst, andre med "livslang læring" og foreslår, at der i stedet kunne stå "livslang deltagelse".
- Lærerne ønsker, at sangens rolle står tydeligere frem i Fagets formål. De foreslår at fremhæve stemmen som centralt redskab.
- Formuleringen *sætte elever i stand til at værdsætte* kan virke påduttende – ikke alle elever skal kunne lide al musik.
- Udtryk som *værdsætte og forholde sig til musik* oplever lærerne som abstrakte og svære at omsætte i praksis.
- Nogle af lærerne ønsker, at formuleringen *at deres stemme har betydning i fællesskabet* gøres mere eksplicit – fx som et krav – da musikfaget netop bygger på samspil frem for individuel præstation.
- Lærerne er i tvivl om, hvorvidt *alsidige musiktilbud* henviser til lytning, undervisning eller fx musikskole.

1.2 Hvor i teksten kan I særligt se jeres fag for jer?

Lærerne oplever, at faget musik er klart genkendeligt i teksten, særligt fordi afsnittet:

- fremhæver *musikglæde*, *skaberkraft* og *mestringsfølelse* som dækkende og centrale begreber, der tydeligt afspejler musikfagets indhold og formål.
- bruger formuleringerne *frembringe* og *opleve musik* samt *aktivt* og *skabende*, som lærerne oplever som præcise og direkte forbundet til musikfagets praksis.
- understreger fællesskabets betydning, især gennem udsagnet: *deres stemme har betydning i fællesskabet*, som både kan forstås konkret (sang, musikalsk samspil) og i bredere kontekst (at blive hørt og deltage i et socialt fællesskab).

1.3 Kan I læse af teksten, hvad eleverne skal have ud af undervisningen?

Hvad fungerer godt?

Lærerne vurderer, at teksten formidler tydeligt, hvad eleverne skal have ud af undervisningen. Afsnittet fremhæves positivt, fordi det:

- viser, at eleverne skal opnå *musikglæde* og *mestringsfølelse* samt være aktive og skabende i undervisningen.
- lægger vægt på, at eleverne skal *udvikle kundskaber og styrke (deres) identitetsudvikling*, hvilket beskrives som meningsfuldt og ambitiøst.
- fremhæver *identitetsudvikling* som centralt – eleverne skal kunne spejle sig i musik og i andre mennesker gennem musik.
- viser, at musik kan bidrage til forståelsen af, hvem man er, og hvordan musik præger menneskelig udvikling.

Hvad kan skrives tydeligere?

Lærerne peger på enkelte uklarheder og punkter, der kan skrives tydeligere i teksten:

- Nogle af lærerne savner, at ordet ”dannelse” nævnes eksplicit, da det opleves som centralt for faget.
- Lærerne foreslår, at begreber som ”lydhørhed og bevægelse” kunne indgå, da de passer godt til fagets intention og fællesskabsdimension.

2. Fagets karakter

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Giver teksten om Fagets karakter umiddelbart mening (ud fra 'Afsnittets hensigt')?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Er beskrivelsen af Fagets karakter relevant for jeres fag?
 - a. Giv konkrete eksempler på, hvor teksten opleves relevant?
 - b. Er der noget, der kan udelades?
 - c. Er der noget, I savner?

2.1 Giver det mening?

Hvor giver teksten særligt mening?

Lærerne oplever, at teksten overordnet giver mening.

- Særligt hele det første tekststykke fremhæves som velformuleret og en meningsfuld beskrivelse af faget med vægt på betydningsfulde oplevelser for eleverne.
- Lærerne fremhæver formuleringen, at *Musik handler også om værdier og smag* som "spændende", fordi man skal kunne mene noget om faget.
- Lærerne fremhæver det positivt, at der er lagt vægt på *faglig medindflydelse* – at det er fagligt funderet medindflydelse.
- Lærerne oplever, at teksten i Fagets karakter rummer en tydelig forventning til eleverne.

Hvor giver teksten mindre mening?

Lærerne peger på følgende udfordringer og uklarheder:

- Teksten opleves som "lidt rodet" med mange gentagelser, og det kan særligt virke overvældende for nye lærere.
- Enkelte formuleringer opleves som lidt for "fluffy", fx *mødet med musik*.
- Begrebet *handlekraft* diskuteres – det opleves på den ene side som "fremmed" i en børnevirkelighed, men på den anden side som et ord, der betoner "kraft".
- Udtrykket *fagligt funderet* kan læses forskelligt: Det er uklart, om det gælder lærerens eller elevernes arbejde, og hvordan det skal forstås på de yngste klassetrin.
- Nogle lærer udtrykker tvivl om, hvorvidt eleverne i praksis kan få alt det ud af undervisningen, som teksten beskriver.

2.2 Er beskrivelsen af Fagets karakter relevant for jeres fag?

Hvor teksten opleves relevant?

Lærerne oplever, at beskrivelsen generelt er relevant og rammer musikfaget godt. Lærerne fremhæver blandt andet følgende:

- Det er positivt, at første tekststykke beskriver faget som *sanseligt, følelsesmæssigt og intellektuelt*.
- Lærerne oplever, at tredje tekststykke fremstår særligt velfungerende, fordi det understreges, at det er et krav, at musikfaget skal skabe rammer og muligheder.
- Lærerne mener, at musikundervisning handler om både fællesskab og personlig oplevelse. De peger i den forbindelse på følgende formuleringer som relevante og velfungerende:
 - *Musik opstår i det aktive og deltagende møde med mennesker.*
 - *Musikken tilhører den elev, der oplever musikken.*
 - *Musik handler om værdier og smag.*

Hvad kan udelades?

- Lærerne oplever, at ord som *diskuterer* og *overvejer* ikke dækker musikfagets arbejdsformer; forslag som "undersøger" eller "meningsudveksler" anser lærerne som mere dækkende.
- Formuleringen *hvem er jeg* foreslås ændret til "hvem er jeg i et musikalsk fællesskab" for at fremhæve faget som relationelt og ikke individuelt.
- I fjerde afsnit foreslår lærerne, at ordet *giver* i sætningen *musik giver mening til ...* erstattes med "tilfører" eller "har betydning for" som mere præcise ordvalg.
- Lærerne oplever, at sproget er "kringlet" i femte tekststykke. De fremhæver sætningen: *Faget musik er samtidig kulturfornyende og kulturskabende gennem elevernes selvstændige arbejde med fagets elementer*. Lærerne oplever, at ordene *kulturfornyende, kulturskabende* og *selvstændige* fremstår uklare, og dele af sætningen kan udelades uden betydningstab.
- Udtrykket *indgå i dialog med egne og andre musikalske udtryk* virker sprogligt uklart, og lærerne ønsker det omformuleret.
- Nogle sætninger, som *Faget musik er elevernes fag*, vurderes som overflødige.

Hvad savnes?

Lærerne savner en tydeligere beskrivelse af:

- Fællesskabets betydning. De peger på, at musikundervisningen bygger på samspil og trygge læringsfællesskaber.
- De fysiske rammer for undervisningen. Fx adgang til instrumenter, når der stilles krav om skabende og deltagende praksis.
- Elevinddragelse, som gerne må fremhæves stærkere og formuleres, så det understøtter både elevens og lærerens handlemuligheder.
- Endelig ønskes en tydeligere udfoldelse af begreberne *værdi, smag* og *kulturfornyelse*, da disse anses som centrale, men sprogligt uafklarede.
- Formuleringen om *overfladisk smag* opleves negativt fokuseret og foreslås omformuleret.
- Afsnittet om identitet beskrives som for "fluffy" og bør gøres mere præcist.
- Lærerne foreslår at uddybe *værdi* og *smag* for at undgå misforståelser.

3. Fagets indhold

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Giver teksten om Fagets indhold umiddelbart mening (ud fra 'Afsnittets hensigt')?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Kan I genkende jeres fag i de beskrevne indholdsområder?
 - a. Hvor træder det faglige indhold tydeligt eller mindre tydeligt frem?
 - b. Kan I finde eksempler i teksten, der inspirerer til/giver billeder af konkret undervisning i faget?
3. Hvordan fungerer figuren for fagets indhold?
 - a. Skaber figuren sammenhæng mellem de beskrevne indholdsområder? – Hvorfor/hvorfor ikke?
4. Opleves fagplanens forslag til trinforløb anvendeligt?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
5. Giver trinforløbet et billede af progression?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?

3.1 Giver teksten om Fagets indhold umiddelbart mening?

Hvor giver teksten særligt mening?

Lærerne oplever, at teksten overordnet giver mening og vurderes som en klar forbedring i forhold til Fælles Mål. De fem indholdsområder vurderes at være velvalgte og dækkende, og der opleves en tydelig sammenhæng mellem formål, karakter og indhold. Afsnittet beskrives videre som konkret og lettilgængeligt.

Lærerne peger på, at afsnittet rammer musikfagets praksis, fordi:

- begreber som *skabende* bliver tydeliggjort med eksempler.
- teksten ikke benytter nye eller kunstige fagudtryk.
- den både rummer *oplevelse, sang og håndværk*.
- håndværksdelen fremhæves og tydeliggør, at musik også handler om færdigheder – fx at kunne spille instrumenter.
- indholdsområdet *Musik i brug* i valgfaget er vigtigt, fordi det indfanger, hvordan musik har relevans både i og uden for skolen.

Hvor giver teksten mindre mening?

Selvom hovedindtrykket overordnet er positivt, peger lærerne på enkelte sproglige uklarheder. Lærerne bemærker:

- at indholdsområderne både består af navneord og udsagnsord, hvilket kan virke forvirrende, når man som lærer skal huske eller anvende dem.

Forslag til justeringer

- Lærerne foreslår enkelte ændringer i ordvalg: fx kunne *lave musik* med fordel erstattes af “skabe musik” eller “spille og skabe”.
- Lærerne foreslår at ændre formuleringen om, at sang skal være en *førnøjelse* til “udforske stemmen” for at rumme flere elever.
- Lærerne sætter spørgsmålstegn ved formuleringen *Musik og bevægelse*, som opleves uklar. Nogle savner ordet ”leg”, som fylder meget i indskolingen. Det foreslås, at indholdsområdet kunne hedde: “Musik og krop”, fordi det favner både bevægelse og roligere aktiviteter eller “Sang, dans og spil”.
- Lærerne efterlyser en tydeliggørelse af, at indholdsområderne er obligatoriske og skal indgå som faste elementer i undervisningen.

3.2 Kan I genkende jeres fag i de beskrevne indholdsområder?

Lærerne oplever, at musikfaget fremstår genkendeligt i de beskrevne indholdsområder, og at de afspejler fagets praksis.

Sangafsnittet fremhæves som særligt velformuleret. Lærerne roser brugen af ordene *forstå* og *mestre*, da de tydeligt signalerer faglighed og progression. De oplever det positivt, at teksten ikke åbner for ”frit valg på alle hylder”, men fastholder en klar faglig retning.

Hvor træder det faglige indhold tydeligt frem?

- Lærerne diskuterer ordvalg i overskrifterne, især *Håndværk*, som de oplever som uvant i musikfaglig sammenhæng. Der udtrykkes tvivl om, hvorvidt musik kan forstås som et håndværk – særligt i situationer, hvor eleverne lytter frem for at skabe. Nogle peger på, at sang også kunne beskrives som en del af håndværksdelen, da det rummer tekniske og kropslige færdigheder.

For valgfaget:

- I valgfagsdelen opleves *Musik i brug* som relevant, men nogle finder det ærgerligt, at kroppen spiller en mindre rolle, end den gør i Fælles Mål.

Hvor træder det faglige indhold mindre tydeligt frem?

Lærerne fremhæver, at teksten flere steder giver klare billeder af konkret undervisning.

- Formuleringen *at lave musik* vækker idéer til elevaktiviteter, mens beskrivelserne af *fortolkning og formidling af musikoplevelser* inspirerer til undervisning, hvor eleverne arbejder med at ”mærke og sætte ord på musikalske oplevelser”.
- Eksemplerne under *bevægelse til musik* vurderes som gode, fordi de viser, hvordan kroppen både kan bruges aktivt og som instrument i undervisningen.

For valgfaget:

Musik i brug fremhæves som meget konkret og anvendelsesorienteret, nærmest som en direkte undervisningsvejledning. Det opleves positivt, men der udtrykkes bekymring for, om eleverne får for stort ansvar. Lærerne foreslår, at man justerer formuleringen, så eleverne skal “være med til” frem for at *iværksætte* aktiviteter – for at sikre passende lærerstøtte i praksis.

3.3 Hvordan fungerer figuren for fagets indhold?

Hvordan skaber figuren sammenhæng mellem de beskrevne indholdsområder?

Lærerne er enige om, at figuren ikke fungerer efter hensigten. De peger på følgende:

- Den opleves som ulogisk, fordi sammenhængen mellem de fem indholdsområder ikke fremgår tydeligt.
- Nogle af lærerne undrer sig over, hvorfor områder som *At lave musik* og især *Oplevelse* ikke gennemtrænger hele figuren, da oplevelse anses som grundlæggende for faget.

Forslag til justeringer

- Lærerne oplever, at placeringen af områderne fremstår inkonsekvent, og at figuren kan tolkes på flere måder – enten som en prioritering, hvor nogle områder er vigtigere end andre, eller som en struktur, hvor visse områder skal gennemsyre de øvrige. Denne flertydighed gør modellen vanskelig at bruge i praksis.
- Lærerne efterlyser en mere afbalanceret figur, hvor alle områder fremstår sidestillede og lige vægtede. De foreslår, at *Oplevelse* gøres til et gennemgående element.

3.4 Opleves fagplanens forslag til trinforløb som anvendeligt?

Hvorfor?

Lærerne vurderer, at trinopdelingen giver god mening:

- De ser en tydelig udvikling i forventningerne til elevernes motoriske og musikalske færdigheder, og progressionen fremstår generelt realistisk.
- Indholdsområdet *At lave musik* beskrives som en forenkling snarere end en forandring, der passer til den undervisning, lærerne allerede laver.
- Formuleringerne *legende og nysgerrig* fremhæves som velfungerende og i tråd med fagets karakter.

Bemærkninger til de enkelte trin

1.-3. klasse:

- Trinforløbet vurderes som passende for de yngste elever, hvor den legende og eksperimenterende tilgang opleves som meningsfuld.
- I praksis er det dog ikke altid muligt at arbejde eksperimenterende, og begrebet *eksperimenterende* opfattes af nogle som abstrakt og svært at omsætte.

4.-6. klasse:

- Lærerne værdsætter den åbne struktur og friheden i formuleringerne, men efterlyser større klarhed om mål og krav, fx omkring *notation* – er det et krav, at eleverne skal igennem et forløb om notation?
- Lærerne foreslår at bruge udtrykket “små eksperimenter”, som de mener er mere realistisk.
- Lærerne foreslår, at ordet *selvstændigt* præciseres – handler det om individuelt ansvar eller personligt udtryk?

7.-8. klasse:

- Trineforløbet for udskolingen vurderes som relevant og motiverende, især fordi det giver plads til kreativitet og selvstændighed.
- Lærerne er dog bekymrede for, om de åbne formuleringer kan skabe usikkerhed om krav og ambitionsniveau, fx hvad det betyder, at eleverne skal tage aktivt stilling.
- Lærere oplever, at den eksperimenterende tilgang passer bedre til dette klassetrin.
- Det vurderes som positivt, at *musik* og *bevægelse* fortsat indgår, og at eleverne her får mulighed for at arbejde mere selvstændigt og eksperimenterende.

Øvrige pointer

- Lærerne peger på, at den røde tråd gerne må styrkes på tværs af trin – fx gennem en mere konsekvent brug af begrebet ”eksperimenterende”.
- Lærerne nævner formuleringen *udtrykke sig musikalsk* som relevant for både 1.-3. og 4.-6. klasse, blot på forskellige niveauer.
- Forståelsen af begreber som *aktive* og *legende aktiviteter* diskuteres: Lærerne forstår begreberne forskelligt, og nogle lærere udtrykker, at det i flere tilfælde kan være mere fordelagtigt med en mere ”styret” tilgang til undervisningen.
- Nogle lærere savner, at *notation* nævnes tidligere end 4.-6. klasse.
- Andre peger på, at sproget i valgfaget bør gøres lidt tydeligere.

4. Fagspecifikke spørgsmål

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Opleves opdelingen af indholdsområderne som sammenhængende og ikke adskilte aktivitetsområder, hvoraf flere kan være til stede i samme aktivitet?
 - a. Hvis ja, hvordan?
 - b. Hvis nej, hvorfor ikke?
2. Hvordan fungerer det, at fagudvalget har forsøgt at nedbryde skellet mellem produktion (musikalsk skaben) og reproduktion (musikudøvelse)?
3. Hvordan oplever I, at det nye indholdsområde 'At lave musik' bidrager til at nedbryde et skel mellem teori og praksis?

4.1 Opleves opdelingen af indholdsområderne som sammenhængende og ikke adskilte aktivitetsområder, hvoraf flere kan være til stede i samme aktivitet?

Lærerne vurderer overordnet, at opdelingen og sammenhængen mellem indholdsområderne fungerer godt.

- Lærerne oplever, at der er sammenhæng, fordi indholdet "fletter ind i hinanden" – når eleverne synger, spiller og danser, oplever de musik, samtidig med at de udvikler håndværksmæssige færdigheder.
- Forslag om at flytte det nuværende tekststykke under modellen op tidligere i afsnittet, så forståelsen og sammenhængen bliver mere tydelig.

4.2 Hvordan fungerer det, at fagudvalget har forsøgt at nedbryde skellet mellem produktion (musikalsk skaben) og reproduktion (musikudøvelse)?

Lærerne oplever generelt, at de forstår intentionen med at nedbryde skellet, men at det samtidig virker "forvirrende" og kan skabe usikkerhed, som det er beskrevet nu, særligt for mindre erfarne lærere.

Trinforløb 1.-3. klassetrin:

- Tekststykket, der begynder med *Afsættet kan være eksisterende musik*, fremhæves som rigtig godt. Det beskrives positivt, at musik ikke skal skabes fra bunden, men at eleverne gør musikken til deres egen. Her opleves det, at der er gjort en indsats for at nedbryde skellet mellem elevernes egen musikalske erfaring og den musik, de møder i undervisningen.

Trinforløb 4.-6. klassetrin:

- Tekststykket om *noder, becifring, tabs* ... fremhæves positivt, fordi det introducerer nye, konkrete faglige områder. Samtidig er der usikkerhed om, hvordan det skal forstås, når *eleverne skal selvstændigt* ... Det selvstændige arbejde kan ifølge nogle lærere være en udfordring i forhold til ressourcer og undervisningen i praksis.
- Der er bred enighed om, at eleverne skal træne *metoder* og *værktøjer*, men nogle lærere oplever, at eksemplerne i teksten ikke er brede nok. Det vurderes, at det indsnævrer forståelsen af, hvad man kan arbejde med på mellemtrinnet, og at "noget af det musikalske dermed går tabt".

- Det er en generel pointe, at de beskrevne intentioner med musikundervisningen ofte vil kræve et musiklokale.
- Lærerne foreslår at tilføje "åben øver" som en "fremvisning af processer" frem for en *optræden*.

4.3 Hvordan oplever I, at det nye indholdsområde 'At lave musik' bidrager til at nedbryde et skel mellem teori og praksis?

- Lærerne vurderer, at det nye indholdsområde *At lave musik* i høj grad afspejler den konkrete undervisningspraksis og bidrager til at nedbryde skellet mellem teori og praksis.
- Det fremhæves som positivt, at indholdsområdet ikke er beskrevet for teoretisk, men at der naturligt indgår lidt mere teori her sammenlignet med de andre indholdsområder, fx "hvordan en streng fungerer, og hvorfor der kommer lyd ud af en guitar".
- Nogle lærere oplever, at fagplanen som helhed allerede er gennemsyret af en sammensmeltning af teori og praksis, så det måske ikke gør sig særligt gældende her. Nogle bemærker dog, at det kan gøre det sværere for mere uerfarne lærere at få overblik og "træde ind i faget".

5. Samlet indtryk af råudkast til fagplanen

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Er fagplanen i sin helhed enkel og til at forstå?
 - a. Er faget beskrevet konkret og præcist?
2. Er fagplanen bygget overskueligt op?
 - a. Giv eksempler på dele, der bidrager til overskuelighed.
 - b. Giv forslag til, hvad der kan gøre fagplanen mere overskuelig.
3. Er sproget lettilgængeligt?
 - a. Hvilke ord/begreber/sætninger/tekstdele fungerer særligt godt?
 - b. Hvad kan skrives mere enkelt?
4. Forestil jer – ud fra det nuværende råudkast – at I skal bruge fagplanen i planlægning af jeres undervisning:
 - a. Giver fagplanen plads til at skabe en god balance mellem fagets mere praktiske og abstrakte/teoretiske sider?
 - b. Giver fagplanen plads til egne didaktiske refleksioner og didaktisk dialog?
5. Hvad er jeres bedste råd til fagudvalget i deres videre arbejde?

5.1 Er fagplanen i sin helhed enkel og til at forstå?

Lærerne oplever, at fagplanen overordnet set er let at forstå, konkret og brugbar i praksis.

- Udkastet er så klart, at det næsten kan læses som "en manual".
- De konkrete eksempler fungerer godt og opleves brugbare.
- Indholdet er et godt udgangspunkt for dialog mellem lærere, elever og forældre.
- Nogle lærere bemærker, at fagplanen næsten er blevet "for let at læse" og gerne må have et vist musikfagligt niveau ved at anvende flere begreber fra musikfaget.

5.2 Er fagplanen bygget overskueligt op?

- Lærerne vurderer, at fagplanen overordnet er bygget meget overskueligt op. Der er enighed om, at strukturen fungerer rigtig godt.
- Indholdsområdernes opbygning fremhæves særligt, fordi de sætter fokus på det, man gør, hvilket er med til at motivere lærerne.
- Nogle lærere peger dog samtidig på, at der mangler en tydelig rød tråd mellem de fire indholdsområder, da overskrifterne opleves som sprogligt uens og lidt usammenhængende. Der er i den forbindelse et forslag om at gentænke modellen for at styrke overskueligheden yderligere.

5.3 Er sproget lettilgængeligt?

- Lærerne vurderer, at sproget i fagplanen fungerer godt og er let at læse.
- Det fremhæves som positivt, at der er få indholdsområder.
- Ordet *håndværk* fremhæves som særligt velvalgt, fordi det giver faget en tydeligere identitet og adskiller sig fra betegnelsen "musikalsk håndværk".
- Samtidig peges der på, at sproget kan strammes op, da teksten til tider virker kompakt og gentagende.

5.4 Kan fagplanen bruges i planlægning af undervisningen?

- Lærerne oplever generelt, at fagplanen giver plads til at skabe en god balance mellem fagets praktiske og teoretiske sider.
- Det fremhæves, at udkastet giver mulighed for at arbejde med emner, som læreren selv brænder for.
- Der er enighed om, at fagplanen giver plads til didaktiske refleksioner og dialog.

5.5 Lærernes bedste råd

Lærernes råd kan opsummeres som følger:

1. **Nyuddannede lærere:** Lærerne anbefaler, at det gode arbejde fortsættes, og foreslår, at man inddrager nyuddannede lærere i det videre arbejde, da de kan have et andet blik på fagplanens anvendelighed i praksis. Der peges på, at erfarne lærere allerede rammer mange af elementerne, mens nye lærere kan give værdifulde perspektiver på, hvad der kræver yderligere tydelighed.
2. **Forenklet fagplan:** Nogle foreslår, at fagplanen eventuelt kan forenkles yderligere. Det fremhæves som vigtigt at fastholde konkrete eksempler inden for hvert indholdsområde, så man tydeligt kan se, hvordan planen kan omsættes i undervisningen.
3. **Kroppens rolle i undervisningen:** Nogle lærere anbefaler at huske kroppens rolle i musikundervisningen – også i udskolingen.

Del 2: Feedback fra lokale afprøvninger

Om datagrundlaget

Alle landets skoler har som et led i Udviklingsprogrammet haft mulighed for at gennemføre lokale afprøvninger af de enkelte rådkast til fagplaner og indsende deres feedback til EVA i efteråret 2025. Ved de lokale afprøvninger har lærerne – enkeltvis eller i teams – anvendt den samme spørgeramme som ved de regionale workshops. EVA har foretaget en sammenfatning af feedback fra de lærere (fra fagplansskoler eller andre skoler) og andre aktører (fx interesseorganisationer og professionshøjskoler), der har bidraget med feedback fra lokale afprøvninger.

Følgende sammenfatning bygger udelukkende på den feedback, EVA har modtaget fra de lokale afprøvninger, og skal ses som et tillæg til lærernes feedback fra regionale workshops.

I sammenfatningen skelnes der ikke mellem de forskellige typer af bidragsydere – og for læsbarhedens skyld bliver alle bidragsydere omtalt som ”lærere”.

Lokal afprøvning af fagplanen for musik

Antal bidrag fra lokale afprøvninger:	5
Heraf antal bidrag fra fagplansskoler:	5
Heraf antal bidrag fra andre skoler/aktører:	0

1. Fagets formål

1.1 Giver teksten om Fagets formål umiddelbart mening?

Overordnet set understøtter lærernes feedback, at teksten giver mening.

- Nogle lærere oplever, at ”musikfagets virke bliver opgraderet”, og at fagplanen signalerer, at ”musikken kan være et mål i sig selv”.
- Fagplanens fokus på forskellige oplevelser og indfaldsvinkler til musik gør, at lærerne kan møde eleverne på deres præmisser og interesser.

”Formuleringerne er brede og giver mulighed for at differentiere i forhold til de enkelte elevs/klassers muligheder for meningsfuld og aktiv deltagelse.

I tillæg til pointer fra de regionale workshops er der også i de lokale afprøvninger eksempler på, hvor teksten opleves at give mindre mening:

- Nogle lærere spørger til, hvad der menes med *aktiv og varig deltagelse i musiklivet* (stk. 1).
- Andre lærere spørger til, om der med *deres stemme* (stk. 3) menes elevernes sangstemme eller stemme i form af mening/holdning til musik.

1.2 Hvor i teksten kan I særligt se faget for jer?

Konkret kan lærerne særligt se faget for sig ved det at *opleve musik* samt formuleringen *aktivt og skabende med musik*.

- Derudover fremhæver lærerne både formuleringer i stk. 2 og stk. 3.

1.3 Kan I læse af teksten, hvad eleverne skal have ud af undervisningen?

Ja, ifølge lærerne kan det godt læses af teksten, hvad eleverne skal have ud af undervisningen. Her fremhæves særligt *fællesskab*, *musikglæde* og *skaberkraft*, som også betones af deltagere i de regionale workshops.

2. Fagets karakter

2.1 Giver teksten umiddelbart mening?

Ligesom ved de regionale workshops oplever lærerne, at teksten til Fagets karakter overordnet giver mening.

- Særligt første tekststykke opleves som en god beskrivelse af, hvad musikfaget kan. Formuleringen *Glæde, sorg, længsel, spænding og ro* fortæller, hvilke oplevelser eleverne skal have gennem musik.

Samtidig peger nogle lærere på formuleringer, som ikke giver mening:

- *Vi... tænder og slukker for* (i andet tekststykke) vurderes ikke at give helt mening.
- *Faget musik skal være elevernes fag* (i femte tekststykke) opleves svær at forstå betydningen af.
- Sætningen *Medindflydelse skal ske gennem en understøttet, fagligt funderet, aktiv deltagelse og ikke alene være det lej- lighedsvisе udtryk af en overfladisk smag eller lyst* (i femte tekststykke) vurderes overflødig.

2.2 Er beskrivelsen af Fagets karakter relevant for jeres fag?

Lærerne oplever overordnet, at beskrivelsen er relevant for musikfaget. De fremhæver ”det sansende og æstetiske udtryk” og det ”demokratiserende, kulturbevarende og værdibaserede”. Derudover nævnes følgende formuleringer som særligt relevante:

- *Musik åbner for særlige æstetiske oplevelser og erkendelser* (og hele første tekststykke).
- *Musik er en måde at være sammen på, en måde at skabe mening og fællesskab gennem handling* (andet tekststykke).
- *Musik giver mening til sociale begivenheder og traditioner* (fjerde tekststykke).

Nogle lærere peger på tekst, der kan udelades:

- Følgende formulering harmonerer ifølge nogle lærere ikke med den øvrige tekst og ”virker lidt fjern fra vores hverdag”: *Musik er levende og foranderligt – noget, der opstår i nuet, i det aktive og deltagende møde mellem mennesker, kroppe, lyde og rum. Musik handler derfor også om, hvem jeg er, hvem jeg vil være, og hvem jeg måske kunne blive. Musik handler også om værdier og smag* (andet tekststykke).

Nogle lærere giver udtryk for, at ”den filosofiske del” om den enkelte elev og fællesskabet er fint udfoldet under Fagets karakter, men savner, at det er skrevet mere ind i Fagets formål.

3. Fagets indhold

3.1 Giver teksten om Fagets indhold umiddelbart mening?

Lærerne giver udtryk for, at teksten om Fagets indhold umiddelbart giver mening. De fremhæver bl.a.:

- At lærernes ”virke i faget bliver mere konkretiseret”, og at det ”harmonerer fint med formålet for faget og skolens virke”.
- At teksten er ”en hjælp til at konkretisere og kvalificere undervisningen modsat en påduttet af tilgange og idéer”.

Samtidig peger nogle lærere på formuleringer, der giver anledning til spørgsmål:

- Hvad er forskellen på *gennemgribende* og *tværgående*?
- Hvor går grænsen mellem *At lave musik* og *Håndværk*?

Forslag til justeringer

- Sammenspilsdisciplinen må gerne stå tydeligere i Fagets indhold.

3.2 Kan I genkende jeres fag i de beskrevne indholdsområder?

Lærerne kan generelt genkende faget og nævner bl.a. følgende eksempler, hvor fagets indhold træder tydeligt frem:

- I tekststykket om indholdsområdernes sigte: *I faget musik laver eleverne selv musik gennem skabende, legende og eksperimenterende processer. Nogle gange er afsættet eksisterende musik (...) udformer helt eller delvist ny musik.*
- I tekststykkerne om *Musik og bevægelse* for indskoling og *Sang*.

Samtidig fremhæver lærerne et eksempel på, hvor fagets indhold træder mindre tydeligt frem:

- I tekststykket *Håndværk* er der tvivl om, hvad det betyder at *mestre*, og hvornår eleverne mestrer *instrumenter, lydudstyr og digitale værktøjer*. *Mestre* foreslås erstattet af ”anvende”, ”forstå” eller et andet begreb på ”et lavere niveau”.

Generelt er lærernes tilbagemelding, at tekststykkerne om *At lave musik* (fx *et noteret musikstykke, en lyd- eller videooptagelse, en digital produktion*) og *Musik og bevægelse* (fx *enkle fagter (...), koreografier, danse eller dramatiseringer samt stomp og bodypercussion*) giver billeder af konkret undervisning.

3.3 Hvordan fungerer figuren for Fagets indhold?

Lærernes overordnede tilbagemelding er, at figuren er svær at tyde og forstå. De stiller spørgsmål til, om *Sang* og *Musik og bevægelse* skal læses som de ”vigtigste” eller mest ”gennemgribende”, eller om de to indholdsområder ”favner de andre”. Nogle mener, at de to indholdsområder skal ligestilles med de andre indholdsområder, mens andre peger på, at ”det er umuligt at flette de to områder ind i de tre andre”.

3.4 Opleves fagplanens forslag til trinforløb anvendeligt?

Lærernes oplevelse er, at progressionen er tydelig og bevæger sig fra det "legende" på 1.-3. årgang til det mere "udfordrende og udøvende" samt "teoretiske" på 4.-6. årgang. Lærerne fremhæver især, at fagplanens forslag til trinforløb:

- virker overskueligt, sammenhængende og inspirerende.
- bygger oven på hinanden i indholdsdelen, så man tydeligt kan se udviklingen.

Derudover er der et perspektiv på, at ambitionsniveauet er for højt med ordene *komposition* og *arrangement* (i trinforløb for 4.-6. klasse). Det er dog relevant at inddrage i valgfaget, mener lærerne.

4. Fagspecifikke spørgsmål

4.1 Opleves opdelingen af indholdsområderne som sammenhængende og ikke adskilte aktivitetsområder, hvoraf flere kan være til stede i samme aktivitet?

Lærernes oplever generelt, at indholdsområderne er beskrevet sammenhængende og ”underbygger hinanden”. Fx under *Håndværk* (s. 6), når ... *det musikalske håndværk understøtter elevernes arbejde med at lave og opleve musik*:

”Håndværket kan styrke eleverne i at producere deres egen lyd, så de viser, hvordan de oplever musikken.

4.2 Hvordan fungerer det, at fagudvalget har forsøgt at nedbryde skellet mellem produktion (musikalsk skaben) og reproduktion (musikudøvelse)??

Lærernes feedback er overordnet set, at det fungerer godt, fordi:

- Det afspejler virkeligheden i forhold til den måde, musik bliver produceret på i dag – at man er ”kreativ medskaber”, der giver musikalske produktioner ens eget præg.
- Derudover fremhæves tekststykket *At lave musik* for at nedbryde skellet mellem teori og praksis, særligt under *Fagets indhold*, samt sætningen *Andre gange er afsættet mere frit, hvor eleverne udformer helt eller delvist ny musik* (s. 6) og ved trinmålene for 1.-3. klasse.

4.3 Hvordan oplever I, at det nye indholdsområde ‘At lave musik’ bidrager til at nedbryde et skel mellem teori og praksis?

Der er forskellige perspektiver på dette spørgsmål:

- Indholdsområdet passer bedst til 4.-6. klasses trin.
- Indholdsområdet læses som, at eleverne ikke ”skal kunne noget konkret teori, men det er mere oplevelsen, der vægtes”.
- Indholdet bliver mere virkelighedsnært, når man kombinerer teori og praksis, bl.a. fordi det ”højner elevernes forståelse for, hvordan det hænger sammen i virkeligheden, når vi laver musik”.

5. Samlet indtryk af råudkast til fagplanen

5.1 Er fagplanen i sin helhed enkel og til at forstå?

Lærernes generelle tilbagemelding er, at fagplanen er enkel, til at forstå og inspirerende. Derudover beskrives fagplanen som:

- "Ambitiøs, men ikke mere, end at den kan tilrettes undervisere og elever".
- Tilpas konkret: "Man har lov til at udfolde sig på sin egen måde, men med gode retningslinjer at støtte sig op ad".

5.2 Er fagplanen bygget overskueligt op?

Lærerne oplever på den ene side, at fagplanen er bygget overskueligt op bl.a. med tydelige afsnit. På den anden side er der ønske om et mere visuelt layout, så det bliver "mere tilgængeligt", og så det "fremmer indholdsforståelsen". Samtidig kan mængden af indhold under hvert tekstafsnit gøre, at det kan virke uoverskueligt.

Forslag til justeringer

Lærerne har forskellige forslag til at justere opbygningen:

- At sætte målene ind i teksten før beskrivelsen under hvert trinforløb.
- At starte med *Fagets indholdsområder*, som det står nu, derefter indsætte trinforløbene med undervisningseksempler og figuren, hvorefter indholdsområdernes sigte og sammenhæng beskrives, så man kan fordybe sig mere i det.
- At indsætte et skema, hvor målene er opstillet i progression.

5.3 Er sproget lettilgængeligt?

Overordnet oplever lærerne, at sproget er lettilgængeligt og godt formuleret bl.a. med fagbegreber. Det nævnes, at det fagspecifikke er vigtigt at fastholde, så "det ikke bliver for udvandet". Samtidig er der en pointe om, at nogle sætninger virker "højtravende".

5.4 Kan fagplanen bruges i planlægningen af undervisningen?

Der er bred enighed om, at fagplanen giver plads til at skabe balance mellem de praktiske og teoretiske sider af faget. Der er samtidig et ønske om at tilføje konkrete eksempler på en undervisningslektion – gerne for hvert klassetrin.

Der er også bred enighed om, at fagplanen giver god plads til didaktisk refleksion og dialog og "til at udfolde sig" som lærer.

5.5 Lærernes bedste råd?

Lærernes bedste råd kan opsummeres som følger:

- Fortsæt med at have kontakt til den virkelige verden, så det matcher de forhold, der findes ude på skolerne.
- Fortsæt med at lytte til de forskellige musikkæreridentiteter, der findes på skolerne, så alle kan være med.
- Fortsæt med at gøre teksten nærværende og fremstille faget på en inspirerende måde.

EVA – analyser, redskaber og udvikling, der styrker uddannelser og dagtilbud.

EVA

+45 35 55 01 01
eva@eva.dk
www.eva.dk

© 2026 EVA (Danmarks Evalueringsinstitut)
Citat med kildeangivelse er tilladt

ISBN (www): 978-87-7182-863-4